



Realkompetansevurdering på grunnskolenes område Fokus på praktisk gjennomføring

Guri Havnevik Devold

Ålesund Voksenopplæringscenter

Lærer på grunnskoleavdeling



Nasjonale retningslinjer

- Utdanningsdirektoratet
(udir.no)
- Sentrale avklaringer om RKV
- Faser i en RKV
- Klage



Hvorfor RKV?

- Ønske om å dokumentere sin kompetanse overfor arbeidsgiver
- Få vurdert sin kompetanse for en avkortet grunnskoleopplæring
- Få kompetansebevis for å kunne søke videregående opplæring



Hva er RKV?

- Samarbeid mellom flere fagpersoner
- Sluttvurdering med min. karakteren 2
 - Deler av et fag kan også vurderes
- Realkompetanse, praksisbasert/
utdanningsbasert
- Kompetansebevis



Hvem kan bli vurdert?

- Har rett til grunnskoleopplæring for voksne
- Voksne fra utlandet som ikke kan dokumentere grunnskoleopplæring
- Nordmenn som ikke har fullført sin grunnskoleopplæring
- RKV er gratis



Praksiseksempel

- Kvinne, 25 år, fra land i Vest-Afrika
- 8 års udokumentert skolegang fra hjemlandet
- Noe arbeidspraksis i Norge innen handel
- Gjennomført norskprøve 1
- Ønsker å ta fagbrev
- Resultat:
 - Godkjent i 3 fag
 - Tilbud om grunnskoleopplæring i de 2 andre fagene



Hvem kan vurdere?

- Bør ha undervisningskompetanse i aktuelt fag
- Bør ha undervisningserfaring i aktuelt fag
- Må være kjent med Læreplanverket for Kunnskapsløftet
- Må ha vurderingsfaglig kompetanse
- Summing: Hva skal man legge i dette?



Vurdering

- Udir.no:
 - Rettleiande nasjonale kjennetegn på måloppnåing for standpunktvurdering etter 10. trinn
 - Sluttvurdering, skal ikke graderes



Nasjonale kjennetegn i norsk muntlig, karakteren 2

- Eleven gir att innhald og gir eksempel på enkelte sider ved tekstar, forklare kjende verkemiddel
- Eleven lyttar og deltek til ein viss grad i samtalar og diskusjonar, gir innspel og formulerer eigne meningar



Nasjonale kjennetegn i samfunnsfag, karakteren 2

- Eleven gir att delar av relevant innhald i faglege framstillingar
- Eleven gir att delar av andre sin argumentasjon og gir uttrykk for eigne meiningar



Praksiseksempel

- Norsk mann, 25 år
- Ikke gjennomført grunnskole
- Standpunkt i faget engelsk
- RKV i de 4 andre voksefagene
- Resultat:
 - Godkjent RKV i 4 fag
 - Oppnådd kompetansebevis/ vitnemål



Faser i en RKV

1. Før samtale: Veiledning og avklaring
2. Kartlegging av kompetanse og evt utfylling av søknadsskjema
3. Utdeling av egenvurderingsskjema før vurderingssamtaler
4. Dokumentasjon

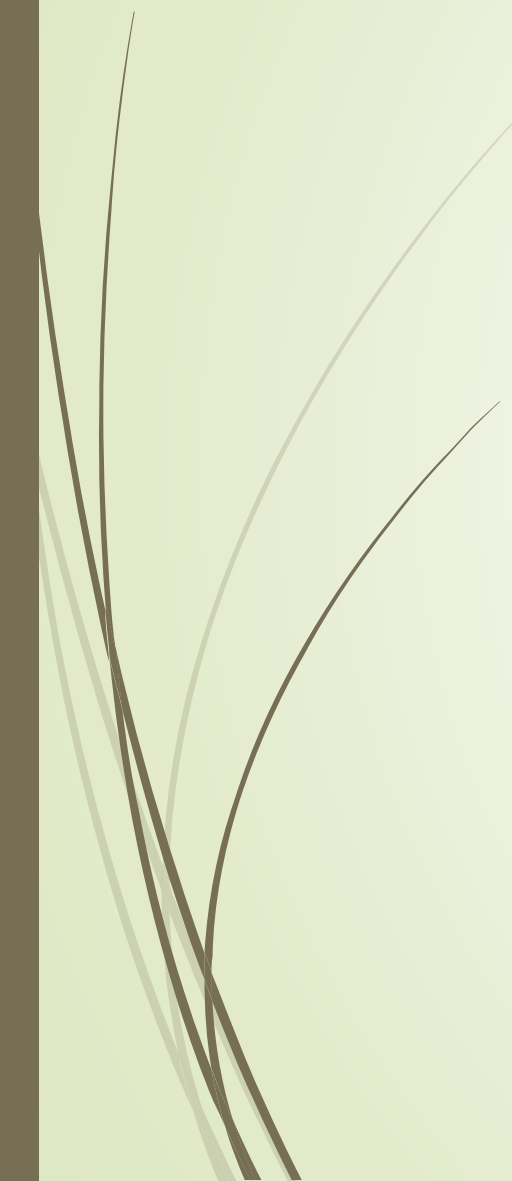


Kartleggingsfasen

- Kandidaten kan sende e-post (IKT)
- Utarbeide CV
- Framlegge skriftlig dokumentasjon:
 - Kursbevis, attester etc.
- Summing: Hvordan få fram «taus» kunnskap?



Egenvurderingsskjemaene

- Formål med faget
 - Hovedområdene
 - Utvalgte kompetansemål fra 10. trinn
 - Grunnleggende ferdigheter
- 



Egenvurderingsskjema

- Endringer om noen år:
- Nye læreplaner for grunnskolen
- Modulbasert forberedende voksenopplæring, FVO

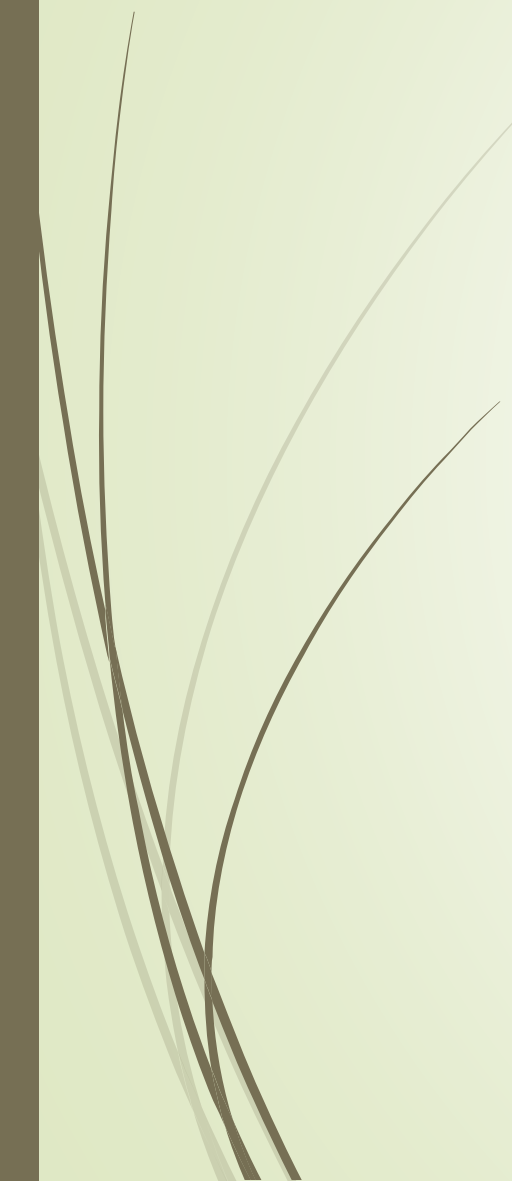


Egenvurderingsskjema i fagene:

- Norsk
 - Engelsk
 - Matematikk
 - Naturfag
 - Samfunnsfag
- 



Egenvurderingsskjema

- Kandidaten krysser ut for:
 - Kan mye
 - Kan litt
 - Kan ikke
- 



Egenvurderingsskjemaene

- Gi kandidaten god tid til gjennomgang, gjerne flere uker
- Lever inn utfylte skjemaer før vurdering
 - La kandidaten beholde en kopi
- Fagperson bruker utfylt skjema til loggføring



Hvordan kan kandidaten bruke egenvurderingsskjemaene

- Låne lærebøker/ materiell på skolen
- Gå på biblioteket
- Søk på internett
- Samarbeid med andre
- Summing: Hvordan kan kandidaten forberede seg best?

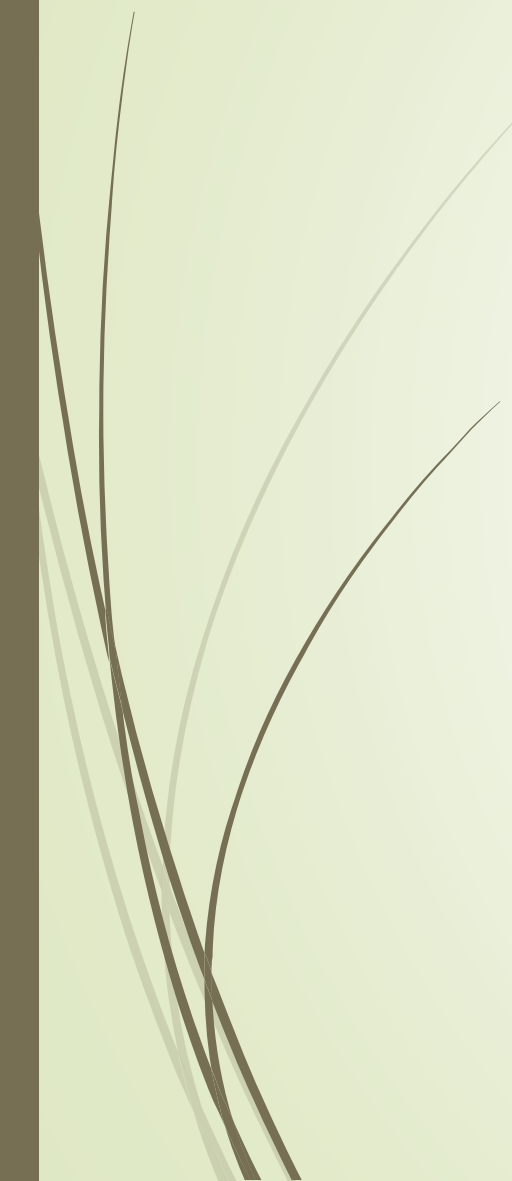



Vurderingssamtalen

- Ta utgangspunkt i:
 - Veiledning, avklaring og kartlegging
 - Utfylt egenvurderingsskjema



Vurderingssamtalen

- Skap tillit
 - Ikke en test eller eksamen
 - Dialogbasert
- 



Aktuelle hjelpemidler under vurderingen:

- Bilder (google, etc)
- Atlas
- Globus
- Passer, linjal, kalkulator etc.
- Tekst til høytlesing og leseforståelse

Egenvurdering i norsk

1	Jeg har lest en roman og kan fortelle om den.			
2	Jeg har lest et dikt, og kan fortelle om det.			
3	Jeg kan fortelle om noe jeg har hørt på radio.			



Vurdering i norsk

- Tekstene det snakkes om må ikke være norske
- Kan være fra kandidatens hjemland
- Kan gi utfordringer for fagpersonen

Egenvurdering i samfunnsfag

4	Jeg kan forklare forskjellen på diktatur og demokrati.			
5	Jeg kan gjøre rede for maktforholdene mellom Stortinget og regjeringen.			
6	Jeg kan navn på verdensdelene og finne dem på kart og forklare om målestokk og karttegn.			



Vurdering i samfunnsfag

- Begynn med det trygge
- Hva kan det tenkes at kandidaten kan best?
- Ta gjerne utgangspunkt i kandidatens hjemland
- Har kandidaten reist og fått erfaringer fra det?

Egenvurdering i matematikk

10	Jeg kan beregne hva ting koster etter en prisøkning.	Du betaler 2500 i måneden for en barnehageplass. Prisen øker med 3%. Hva må du betale nå?			
11	Jeg kan regne ut hva noe koster når jeg vet kiloprisen.	Hva koster 2,8 kg epler til 15,0 kr/ kg?			
12	Jeg kan fordele utgifter på flere personer.	Hvor mye må 16 personer betale hver for en ferie når den totale utgiften er 32.000 kr?			



Vurdering i matematikk

- Ta utgangspunkt i kandidatens bakgrunn og erfaringer
- Har han/ hun jobbet i butikk, f.eks. skosalg i hjemlandet?
- Har han/ hun familie? Hva er naturlig å ha kunnskap om da?
- Bruk ulike konkrete

Self-assessment in English

3

I can hold a conversation in English on current events and a range of different subjects.

4

I can talk about a book by an English-speaking author, or an English-speaking film.



Vurdering i engelsk

- Begynn gjerne med en globus. Hvor er USA, Australia og GB?
- Hvorfor snakker de engelsk i USA?
- Småprat om aktuelle emner kandidaten er interessert i, som familie, mat etc.
- Be ham/ henne lese en tekst. Snakk om teksten.
- Se på bilder og samtale om dem

Egenvurdering i naturfag

2	Hva er evolusjon?	Forklare hva det er, gjerne med eksempel.			
3	Hva er celler?	Sette navn på ulike deler. Vite hva de ulike delene gjør i cellene.			
4	Hva er fotosyntese?	Forklare hva det er. Hvilke stoffer inngår? Hvor skjer dette?			



Vurdering i naturfag

- Ta utgangspunkt i kandidaten selv, f.eks. snakk om kroppen
- Snakk om naturen
- Du skal kun vurdere om karakteren 2 oppnås, ikke gradvurdere
- Husk hovedområdene i faget



Loggføring av vurderingssamtalen

- Bruk egenvurderingsskjemaet
- Kryss ut
- Noter kort underveis
- Til bruk ved rapportskriving



Gruppearbeid:

- Samtale om et eller flere egenvurderingsskjemaer
- Hvordan vil dere foreta vurderingssamtalen?
- Tenk ut sterke og svake sider ved skjemaene



Norsk og engelsk skriftlig

- 60 min skriftlig oppgave på PC i hvert fag
- Eksempel:
 - «You are on a holiday in Great Britain. Write a letter to a friend and tell about your holiday»
 - Deler av en eksamensoppgave
 - Må ikke fullføres



Nasjonale kjennetegn i norsk skriftlig, karakteren 2

- Eleven meistrar i hovudtrekk ortografi og sentrale reglar i formverket og formulerer seg forståeleg.
- Eleven uttrykkjer seg skriftleg med noko variasjon i setningsoppbygging og tekstbinding.



Nasjonale kjennetegn i engelsk skriftlig, karakteren 2

- Eleven uttrykker seg med eit forståeleg ordforråd, ein viss struktur og samanheng
- Eleven gir att kulturkunnskap i eigen tekstproduksjon



Rapport etter vurderingen

- Resultat: Godkjent/ ikke godkjent
- Begrunnelse
- Modelltekster



Modelltekst til rapport i samfunnsfag (1)

➤ **Resultat: Godkjent**

➤ **Begrunnelse:**

➤ I løpet av samtalen kom vi inn på hovedområdene historie, geografi, samfunnskunnskap og utforskeren. Kandidaten viste lav til middels måloppnåelse i de kompetansemålene vi snakket om. Kandidaten viste evne til refleksjon for å komme fram til svar på det vi snakket om. Etter en helhetsvurdering gis det godkjent.



Modelltekst til rapport i samfunnsfag (2)

► **Kompetansemål som var del av samtalen:**

- 1. Jeg kan vurdere bruk og misbruk av digitale medier eller andre kilder.**
- 2. Jeg kan forklare forskjellene mellom ulike samlivsformer som ekteskap, partnerskap og samboerskap.**
- 3. Jeg kan fortelle om årsakene til kriminalitet og ulike former for straff.**
- 4. Jeg kan forklare forskjellen på diktatur og demokrati.**
- 5. Etc.**



Praksiseksempel:


- Mann: 31 år, fra Eritrea
- 11 års skolegang fra hjemlandet
- Bestått norskprøve A2/B1
- Arbeidspraksis: 3 år i hjemlandet + 3,5 år i Norge

- Resultat:
 - Godkjent i alle fem fag
 - Norsk skriftlig under tvil



Praksiseksempel

- Mann, 54 år, fra Pakistan
- 12 års udokumentert skolegang fra hjemlandet
- Vil ta fagbrev som bilmekaniker
- Lang botid i Norge
- Lang og variert arbeidspraksis i Norge
- Resultat: Godkjent i alle fem fag

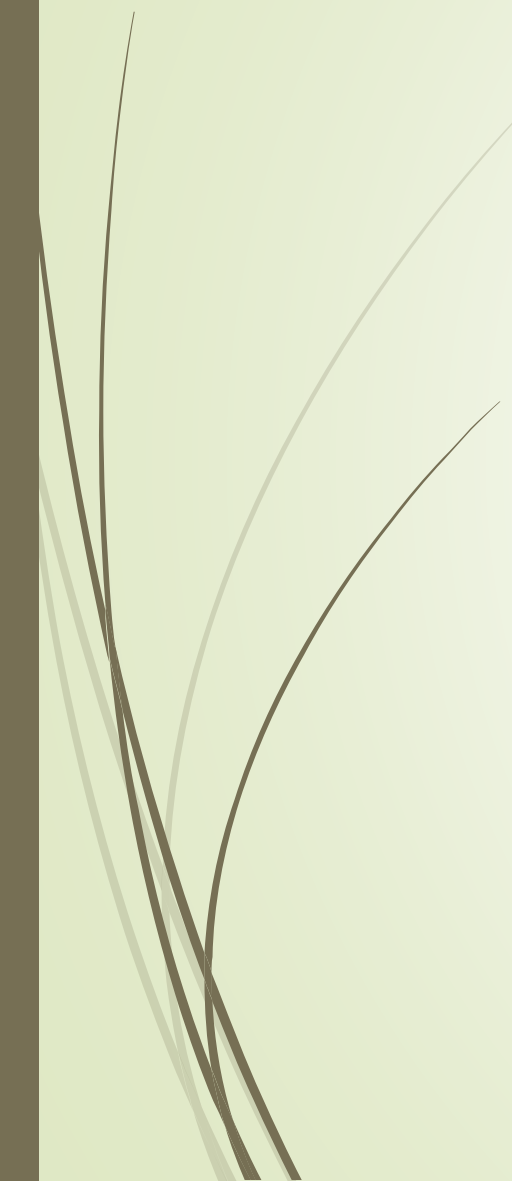


Dokumentasjon - Enkeltvedtak

- Vedtak
- Rettslig grunnlag
- Saksforhold
- Vurdering
- Klageadgang



Klage

- Kandidaten kan klage på enkeltvedtaket
 - Klagen skal være skriftlig
 - Sendes innen 3 uker etter at vedtaket er kjent
- 

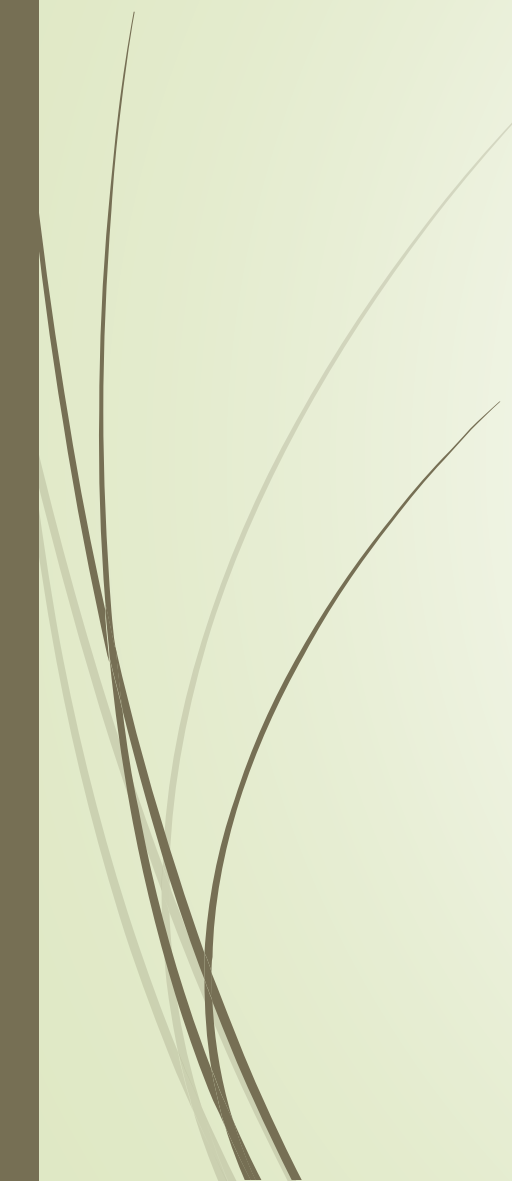


Kompetansebevis

- Godkjente fag føres på et kompetansebevis



Ettersamtale

- Gjennomgå resultatet
 - Les enkeltvedtaket
 - Veien videre
- 



Kilder:

- Nasjonale retningslinjer for realkompetansevurdering av voksne i grunnskoleopplæringen (Utdanningsdirektoratet)
- «Realkompetansevurdering for livslang læring» av Anette Lund Follestad og Janca Molthe van Doorn (Pedlex as)
- Modulstrukturert forberedende voksenopplæring <https://www.kompetansenorge.no/contentassets/b8e56bb4465d47f292da7ad71282f4be/modulstrukturert-fvo---prinsipprapport.pdf>